

Kurslitteratur för UK 2: Perspektiv på skola, utbildningens styrning och organisation, 7,5 hp (kurskod: 976G02)

Nedan presenteras kurslitteraturlistan för UK 2. Den består dels av litteratur som ni behöver införskaffa själva, dels av litteratur som antingen finns på LISAM eller som ni kan ladda ner i anslutning till när kursen börjar.

Litteraturlistan är uppdelad i tre delar.

I den första delen, "Litteratur", presenteras de böcker och artiklar som på olika vis är bärande för kursen. Den andra delen av litteraturlistan utgörs av styrdokument (skollag och förordningar etc) som ni har nytta av i kursen. Listan över styrdokument är också till för att ge er en bild av viktiga styrdokument för skolväsendet. Vi förväntar oss inte att ni läser samtliga av dessa styrdokument "från pärm till pärm", men om vi ska ge ett medskick så är läroplanen och relevanta¹ ämnesplaner alltid bra att läsa igenom. I den tredje delen, referenslitteratur, finns förslag på fördjupningslitteratur för den som vill förkovra sig ytterligare. Referenslitteraturen utgör inte obligatorisk litteratur.

Litteratur

Dahlstedt Magnus och Olson Maria (2013). *Utbildning, demokrati och medborgarskap*. Gleerups.

- ✓ Del av kapitel 4. 1990-talet-En svensk modell i brytningstid (8 sidor). Tillgänglig via LISAM

Gustavsson Maria & Köpsén Susanne (2018). *Yrkesutbildning: mellan skola och Arbetsliv*. Studentlitteratur. Följande kapitel med totalt cirka 30 sidor:

- ✓ Inledning
- ✓ Kapitel 2: Yrkesutbildning i ett nutidshistoriskt perspektiv

Gustavsson Susanne, Henning Loeb Ingrid, & Kvarnemo Charlotta (2018). Lärande för hållbar utveckling i yrkeslärarutbildning. *Nordic Journal of Vocational Education and Training*, 8(3), 19–35. <https://doi.org/10.3384/njvet.2242-458X.188319>. Tillgänglig via LISAM. (Fokusera på s 20 tom s 27; cirka 8 sidor totalt)

Köpsén Susanne, Köpsén Johanna och Andersson Per (2025). *Lära till yrkeslärare* (3 uppl.). Studentlitteratur. Följande kapitel med totalt cirka 38 sidor:

- ✓ Kapitel 4: Yrkesutbildning då och nu
- ✓ Kapitel 5: Organisation och styrning av yrkesutbildning inom skolväsendet

¹ Med relevanta ämnesplaner avses ämnesplaner som du genom valideringen inför antagningen till yrkesprogrammet bedömdes ha kvalificerade yrkeskunskaper och behörig att undervisa i.

Lindblom Lars (uå). *Fyra jämlikhetsprinciper och olika sätt att se på likvärdighet*. (3 sidor). Tidigare publicerad på Skolverkets hemsida, men numera borttagen. Vi har tillåtelse att använda grundtexten av författaren. Tillgänglig via LISAM.

Linde Göran (2021). *Det ska ni veta! en introduktion till läroplansteori!* Studentlitteratur. Följande kapitel med totalt cirka 100 sidor:

- ✓ Kapitel 1: Läroplaner och undervisning
- ✓ Kapitel 2: Formulering av läroplaner (enbart från Koder för stoffurval s 42 och framåt.)
- ✓ Kapitel 3: Transformer av läroplaner
- ✓ Kapitel 4: Realisering av läroplanen
- ✓ Kapitel 7: Gällande läroplaner för den svenska skolan
- ✓ Kapitel 8: Yrkesutbildning och kurser

Lundgren Ulf P., Säljö Roger & Liberg Caroline (2020) *Lärande, skola, bildning: en grundbok för lärare*. (5 uppl.). Natur & Kultur. Följande kapitel med totalt cirka 205 sidor:

- ✓ Kapitel 3: En utbildning för alla - skolan expanderar.
- ✓ Kapitel 4: Det livslånga lärandet - att utbilda för ett kunskapssamhälle.
- ✓ Kapitel 8: Läroplansteori och didaktik - framväxten av två centrala områden. (Bortse från avsnitt om historia. Fokusera på inledning, delar om rationell läroplan, yrkesutbildning samt avslutningen från avsnittet om utbildningsforskning.)
- ✓ Kapitel 20: Skolans lagar och förordningar - det legala ramverket.
- eller motsvarande kapitel i tidigare upplagor av boken.

Malmqvist Jonas (2022). *Rätt till hjälp i skolan – en viktig del i likvärdig utbildning Specialpedagogik – förskoleklass, grundskola och gymnasieskola*. Modul: Systematiskt arbete med stöd i undervisningen Del 1: Att tänka som en forskare och handla som en praktiker. (7 sidor). Skolverket

Nilsson Marco (2019). *Juridik i professionellt lärarskap: lagar och värdegrund i den svenska skolan*. Fjärde upplagan. Gleerups. Följande kapitel med totalt cirka 18 sidor:

- ✓ Kapitel 13 (del av). Demokratiuppdraget och värdegrund. Tillgänglig via LISAM.

Quennerstedt Ann, Thelander Nina & Hägglund Solveig (2023) *Barns och ungas rättigheter i utbildning*. Gleerups. Cirka 165 sidor.

Skolforskningsinstitutet (2024). *Aktivt jämställdhetsarbete i undervisningen*. Skolforskningsinstitutets systematiska forskningssammanställningar. Tillgänglig via LISAM. Följande kapitel med totalt cirka 42 sidor:

- ✓ Sammanfattningen
- ✓ Kapitel 1: Varför en systematisk översikt om aktivt jämställdhetsarbete i undervisningen?
- ✓ Kapitel 3: Resultat
- ✓ Kapitel 4: Diskussion och slutsatser

Skolforskningsinstitutet (2024). *Att lära demokrati: lärares arbetssätt i fokus*. Skolforskningsinstitutets systematiska forskningssammanställningar. Tillgänglig via LISAM. Följande kapitel med totalt cirka 40 sidor:

- ✓ Sammanfattningen
- ✓ Kapitel 1: Varför en systematisk översikt om Skolans demokratiuppdrag?
- ✓ Kapitel 3: Undervisningsmetoder
- ✓ Kapitel 4: Lärmiljö
- ✓ Kapitel 5: Slutsatser och diskussion

Skolinspektionen (2023). *Skolors arbete med lärande för hållbar utveckling: att ge elever handlingskompetens för de stora utmaningarna*. Tillgänglig via LISAM. Följande delar med totalt cirka 30 sidor:

- ✓ Inledning
- ✓ Avslutande diskussion

Skolverket. *Aktivt jämställdhetsarbete i skolan*.

<https://www.skolverket.se/larande-och-trygghet/trygghet-vardegrund-och-arbetsmiljo/skolans-vardegrund/leda-jamstalldhetsarbete/aktivt-jamstalldhetsarbete-i-skolan>

Skolverket. *Elevers rätt till delaktighet och inflytande* (4 sidor)

<https://www.skolverket.se/download/18.650401fb18ea6d888189/1712237628952/1.%20Elevers%20r%C3%A4tt%20till%20delaktighet%20och%20inflytande.pdf>

Styrdokument

Skollagen (2010:800). https://www.riksdagen.se/sv/dokument-och-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/skollag-2010800_sfs-2010-800/

Gymnasieförordning (2010:2039) https://www.riksdagen.se/sv/dokument-och-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/gymnasieforordning-20102039_sfs-2010-2039/

Förordning (2011:1108) om vuxenutbildning. https://www.riksdagen.se/sv/dokument-och-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/forordning-20111108-om-vuxenutbildning_sfs-2011-1108/

Läroplan för gymnasieskolan.

<https://www.skolverket.se/undervisning/gymnasieskolan/laroplan-program-och-amnen-i-gymnasieskolan/laroplan-gy11-for-gymnasieskolan>

Läroplan för vuxenutbildningen.

<https://www.skolverket.se/undervisning/vuxenutbildningen/komvux-gymnasial/laroplan-for-vux-och-amnesplaner-for-komvux-gymnasial>

Samt ämnesplan/er för gymnasieskolan. Du kan hitta relevant ämnesplan på:

<https://www.skolverket.se/undervisning/gymnasieskolan/laroplan-program-och-amnen-i-gymnasieskolan>

Referenslitteratur

Bladh Daniel & Holmqvist Diana (2024). *Undervisning och lärande för hållbarhet i högre utbildning: Rapport om ett utvecklingsarbete med några praktiska exempel*. Studier av vuxenutbildning och folkbildning nr 11. <https://doi.org/10.3384/9789180755009> Tillgänglig via LISAM (fokusera på hållbarhetskompetenser)

Bränberg Agneta, Holmgren Ulf & Wester Maria (2020). *Att undervisa för hållbar utveckling*. Studentlitteratur AB. Tillgänglig via LISAM. Följande kapitel:

- ✓ Kapitel 1: Hållbara kunskapsbegrepp

Colnerud Gunnel (2014). *Skolans juridifiering – Om styrning av lärar-professionen*. Skola och samhälle. Tillgänglig via LISAM.

Dahlstedt Magnus och Olson Maria (2013 eller 2019). *Utbildning, demokrati och medborgarskap*. Gleerups.

Förenta nationerna (FN). *Den allmänna förklaringen om de mänskliga rättigheterna*. Tillgänglig via LISAM.

Fejes Andreas, Muhrman Karolina & Nyström Sofia (Red). *Om vuxenutbildning och vuxnas studier: en grundbok*. Liber. Följande kapitel:

- ✓ Kapitel 3 Vad är yrkeshögskola?
- ✓ Kapitel 15 Styrning och granskning av kommunal vuxenutbildning.

Kasselas Wiltgren, Layal. (2020). "Subtil exkludering. Exkludering av högpresterande elever med utländsk bakgrund i en innerstadsskola", i *Pedagogisk forskning i Sverige* (2020:2–3), s 49–68. Tillgänglig via LISAM.

Ringarp Johanna & Nihlfors Elisabet (2022). *Styrning och ledning av svensk förskola och skola*. Gleerups.

Rosvall Per-Åke, Ledman Kristina., Nylund Mattias & Rönnlund Maria. (2020). *Yrkesämnena och skolans demokratiuppdrag*. Gleerups.

Runesdotter Caroline (2019). *Juridifiering i skolan – möjligheter och risker*. Tidskriften Vägval i skolans historia. Tillgänglig via LISAM.

Skolverket. *Så använder du ämnesplanerna i Gy25 – gymnasieskola och anpassad gymnasieskola*. <https://www.skolverket.se/sok-publikationer/publikationsserier/ovrigt-material/2024/sa-anvander-du-amnesplanerna-i-gy25---gymnasieskola-och-anpassad-gymnasieskola>

Skolverket. *Så använder du ämnesplanerna i Gy25 – komvux och anpassad utbildning inom komvux*. <https://www.skolverket.se/sok-publikationer/publikationsserier/ovrigt-material/2024/sa-anvander-du-amnesplanerna-i-gy25---komvux-och-anpassad-utbildning-inom-komvux>

UNICEF Barnkonventionen. <https://unicef.se/barnkonventionen/las-texten>

Åkesson, Emilia. (2016). *Normer, normmedvetenhet och normkritik, Skolans värdegrund – Grundskola och gymnasieskola*. Skolverket. Tillgänglig via LISAM.